

Μεταμόσχευση πριν την ένταξη σε κάθαρση (preemptive)

Μελεξοπούλου Χριστίνα

Επιμελήτρια Α΄, Κλινική Νεφρολογίας & Μεταμόσχευσης
Νεφρού, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Λαϊκό»

21ο Πανελλήνιο Συνέδριο Μεταμοσχεύσεων, 2/12/2021

-
- Ορισμός preemptive μεταμόσχευση νεφρού
  - Ενδείξεις για preemptive μεταμόσχευση νεφρού
  - Πλεονεκτήματα preemptive μεταμόσχευσης νεφρού
  - Εξαιρέσεις ασθενών για preemptive μεταμόσχευση νεφρού
  - Υπολογιζόμενος ρυθμός σπειραματικής διήθησης (eGFR) και μεταμόσχευση
  - Παραπομπή ασθενή για μεταμόσχευση-πότε;

Τι σημαίνει preemptive μεταμόσχευση νεφρού;

Μεταμόσχευση πριν την ένταξη σε κάθαρση

*Στην Ελλάδα προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη ζώντα δότη

Ποιες είναι οι ενδείξεις για preemptive μεταμόσχευση νεφρού;

Preemptive μεταμόσχευση νεφρού μπορούν να κάνουν όλοι σχεδόν οι ασθενείς που είναι κατάλληλοι υποψήφιοι για μεταμόσχευση νεφρού

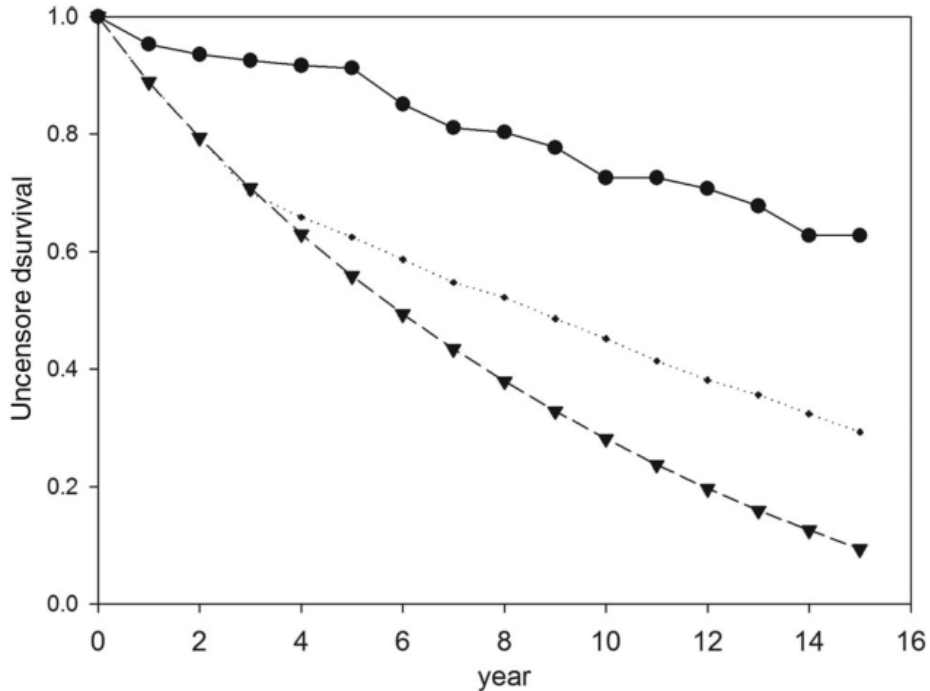

Preemptive μεταμόσχευση νεφρού vs non-preemptive

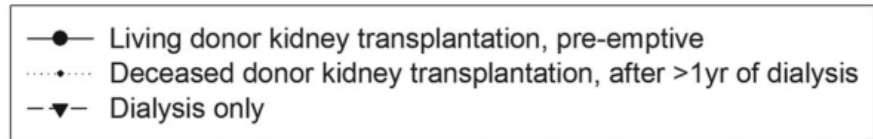
Η επιβίωση ασθενών και μοσχευμάτων είναι καλύτερη στην preemptive μεταμόσχευση νεφρού

Preemptive μεταμόσχευση νεφρού vs non-preemptive

Επιβίωση ασθενών

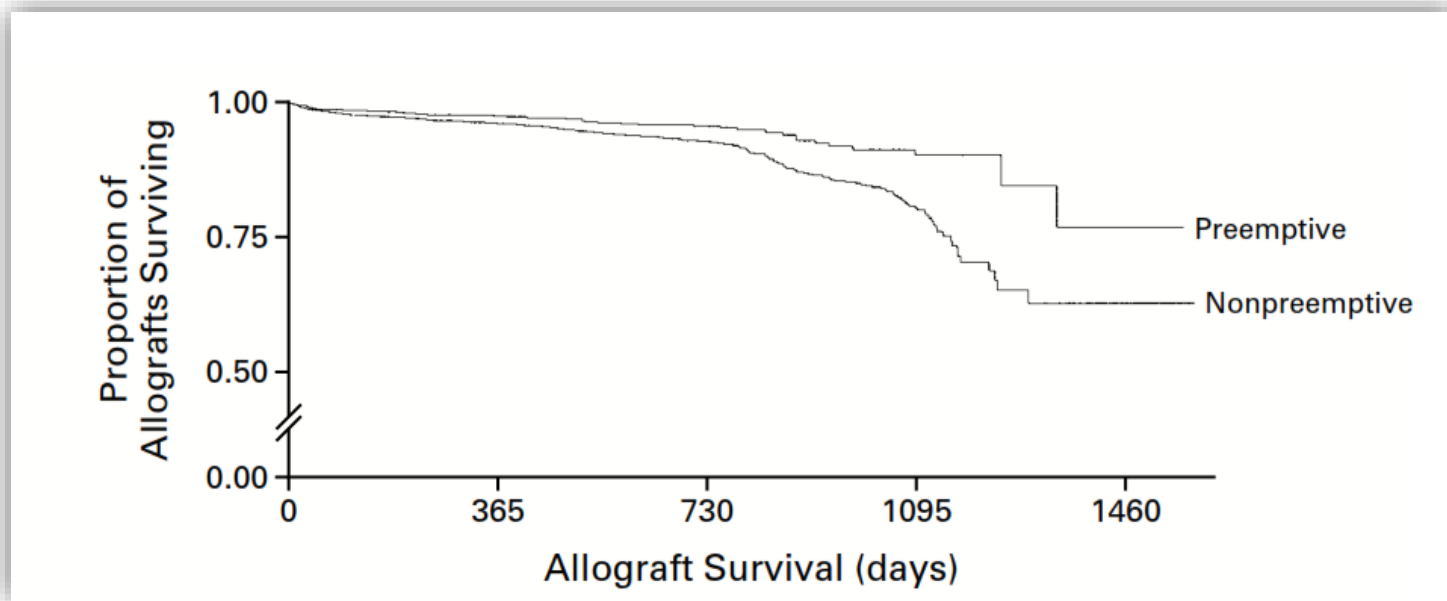

- Dutch National Organ Transplant Registry
- 7948 λήπτες
- 10ετής επιβίωση ασθενών preemptive 73% vs non-preemptive 45%

Preemptive μεταμόσχευση νεφρού vs non-preemptive

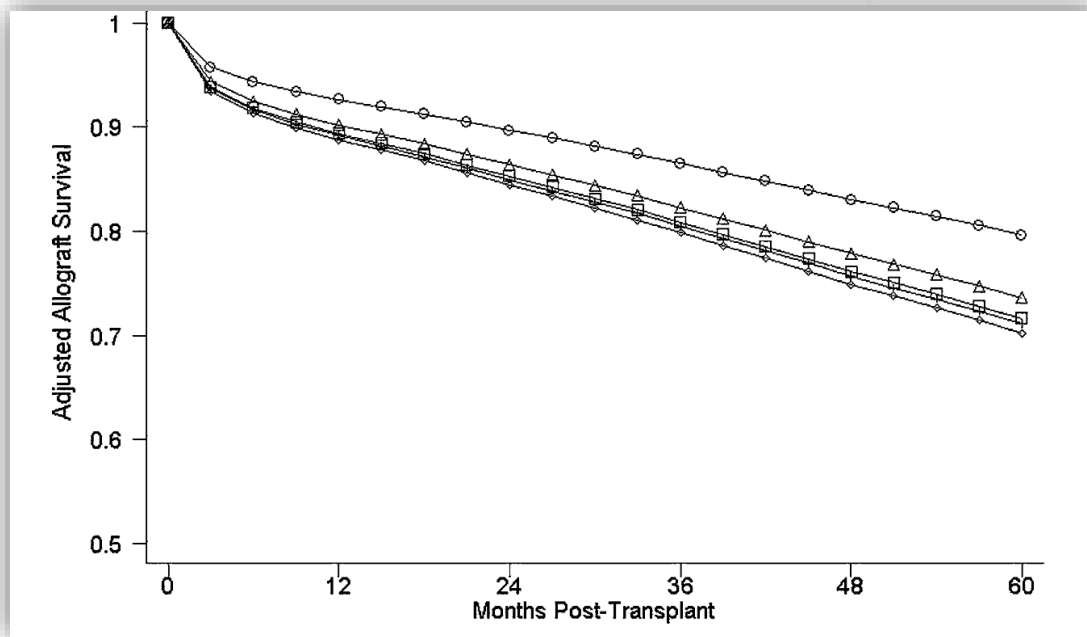
Επιβίωση μοσχευμάτων

Mange K. *N Engl J Med* 2001;344:726-31

Preemptive μεταμόσχευση νεφρού vs non-preemptive

Επιβίωση μοσχευμάτων και χρόνος σε κάθαρση

- Preemptive
- + ≥2 & <3 years of dialysis
- △ <1 year of dialysis
- ◇ ≥3 years of dialysis
- ≥1 & <2 years of dialysis

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Η **preemptive** μεταμόσχευση έχει συσχετισθεί με:

- ↓ συχνότητας εμφάνισης καθυστερημένης λειτουργίας μοσχεύματος (DGF)
- ↓ συχνότητας επεισοδίων οξείας απόρριψης
- ↓ χρόνου ψυχρής ισχαιμίας

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Αποφυγή των παραμέτρων νοσηρότητας που συνοδεύουν την εξωνεφρική κάθαρση

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Αποφυγή των παραμέτρων νοσηρότητας που συνοδεύουν την εξωνεφρική κάθαρση

- Τοποθέτηση καθετήρων αιμοκάθαρσης
- Διενέργεια μόνιμων αγγειακών προσπελάσεων
- Μειωμένη κάθαρση ουραιμικών τοξινών

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Αποφυγή των παραμέτρων νοσηρότητας που συνοδεύουν την εξωνεφρική κάθαρση

- ✓ **20%** των αιμοκαθαιρομένων νοσηλεύονται κάθε χρόνο λόγω προβλημάτων προσπέλασης
- ✓ **>50%** των εισαγωγών οφείλεται σε λοιμώξεις σχετιζόμενες με την αγγειακή προσπέλαση

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Αποφυγή των παραμέτρων νοσηρότητας που συνοδεύουν την εξωνεφρική κάθαρση

- Η λειτουργούσα AV fistula συνδέεται με αυξημένη καρδιακή παροχή και προκαλεί διαταραχές στη καρδιακή δομή και λειτουργία
- 6 μήνες μετά τη δημιουργία AV fistula παρατηρείται 13% αύξηση της μάζας της AP κοιλίας

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Αποφυγή των παραμέτρων νοσηρότητας που συνοδεύουν την εξωνεφρική κάθαρση

- ✓ ↑ καρδιαγγειακής νοσηρότητας και θνητότητας σε ασθενείς με ΧΝΝ
Παραδοσιακοί παράγοντες κινδύνου
Παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με τη ΧΝΝ
- ✓ Προοδευτική ↑ επίπτωσης ΚΑ θανάτου κατά την παραμονή στην εξωνεφρική κάθαρση

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Αποφυγή των παραμέτρων νοσηρότητας που συνοδεύουν την εξωνεφρική κάθαρση

- Η μειωμένη κάθαρση των ουραιμικών τοξινών στους ασθενείς υπό εξωνεφρική κάθαρση συνδέεται με αύξηση της αθηροσκλήρυνσης, με κακή θρέψη και χρόνια συστηματική φλεγμονή

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

Βελτίωση της ποιότητας ζωής

Μικρότερο οικονομικό κόστος

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

- Κόστος **ΑΙΜΚ**: > 35.000 € ετησίως
- Κόστος **Τx νεφρού**: 1ο έτος $\approx$ 20 - 30.000 €
>1 έτη $\approx$ 1/3 ετήσιου κόστους ΑΙΜΚ

Πλεονεκτήματα της preemptive μεταμόσχευσης

**Υψηλότερη συχνότητα επιστροφής σε
πλήρη εργασία**

*Ferrari P. Nephrol Dial Transplant 2016;31:681-682
Katz SM. Transplantation 51:351-355, 1991*

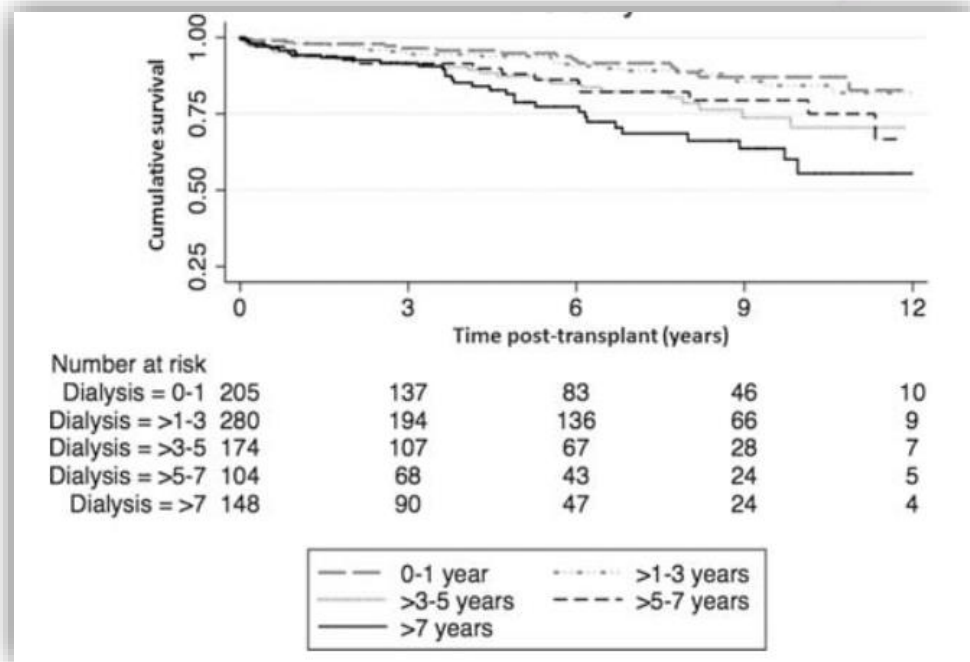
Preemptive επαναμεταμόσχευση μετά από απώλεια του πρώτου μοσχεύματος

Συστήνεται preemptive επαναμεταμόσχευση για τους περισσότερους μεταμοσχευμένους ασθενείς μετά από απώλεια του πρώτου μοσχεύματος

Summary of the British Transplantation Society Guidelines for Management of the Failing Kidney Transplant. Transplantation. 2014;98(11):1130

Preemptive επαναμεταμόσχευση

Επιβίωση μοσχεύματος μετά από δεύτερη μεταμόσχευση

Η επιβίωση ασθενών και μοσχευμάτων είναι καλύτερη σε preemptive επαναμεταμόσχευση

**Υπάρχουν σχετικές αντενδείξεις για
την preemptive μεταμόσχευση;**

Ναι

Σχετικές αντενδείξεις για preemptive μεταμόσχευση

- Ασθενείς με **βαρύ νεφρωσικό σύνδρομο** είναι προτιμότερο να ενταχθούν σε κάθαρση, γιατί βρίσκονται σε κατάσταση υπερπηκτικότητας και είναι περισσότερο πιθανό να θρομβώσουν ένα νεφρικό μόσχευμα

Σχετικές αντενδείξεις για preemptive μεταμόσχευση

- Σε ασθενείς με πρωτοπαθή FSGS, η αυξημένη πρωτεϊνουρία πριν τη μεταμόσχευση έχει συσχετισθεί με αυξημένη συχνότητα υποτροπής της νόσου μετά τη μεταμόσχευση

Σχετικές αντενδείξεις για preemptive μεταμόσχευση

- Η μεταμόσχευση δεν θα πρέπει να διενεργείται σε ασθενείς με ενεργή νόσο: αντι-GBM, ANCA αγγειίτιδα, SLE

Σε τι eGFR προχωράμε σε preemptive μεταμόσχευση νεφρού;

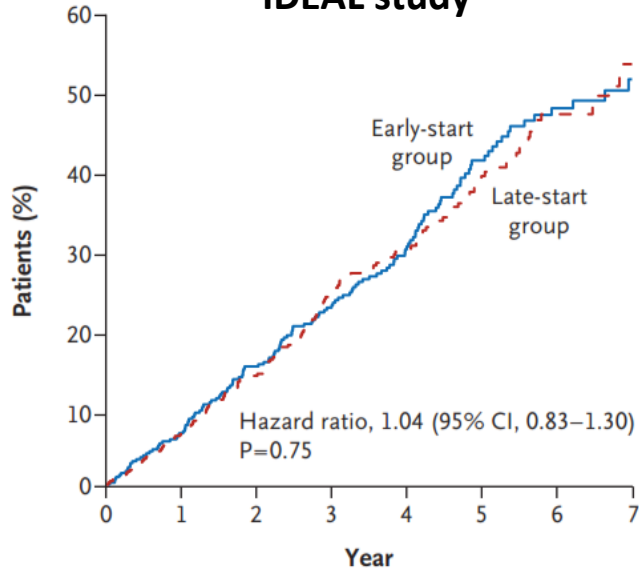

Σε preemptive μεταμόσχευση νεφρού προχωράμε τη χρονική στιγμή που ο ασθενής θα έπρεπε να ξεκινήσει κάθαρση σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες

A Randomized, Controlled Trial of Early versus Late Initiation of Dialysis

B Time to Death

IDEAL study

No. at Risk

Early start	404	358	305	249	177	99	59	32
Late start	424	385	333	254	187	115	60	32

- Τυχαιοποιημένη μελέτη
- 32 κέντρα σε Αυστραλία και Νέα Ζηλανδία
- 828 ασθενείς
- Έναρξη κάθαρσης σε eGFR 10-14ml/min (early start) vs eGFR 5-7ml/min (late start)
- Καμία διαφορά στην επιβίωση

Έναρξη κάθαρσης όταν ο ασθενής εμφανίσει ουραιμική συμπτωματολογία

GFR και preemptive μεταμόσχευση νεφρού

- Οι ειδικοί συμφωνούν ότι η μεταμόσχευση δεν πρέπει να γίνεται μέχρι το $eGFR < 20 \text{ ml/min/1.73m}^2$ και να υπάρχει προοδευτική και μη αναστρέψιμη μείωση της νεφρικής λειτουργίας τους τελευταίους 6-12 μήνες
- Εφόσον το $eGFR < 20 \text{ ml/min/1.73m}^2$, η απόφαση για μεταμόσχευση εξατομικεύεται ανάλογα με την κλινική εικόνα του λήπτη και του δότη

**Πότε πρέπει να παραπέμπεται ένας ασθενής
για εκτίμηση για μεταμόσχευση;**

**Συστήνεται η παραπομπή για εκτίμηση
για μεταμόσχευση να γίνεται σε
 $eGFR < 30 \text{ ml/min/1.73m}^2$**

Προμεταμοσχευτικός έλεγχος δότη και λήπτη

ΠΡΟΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΗΠΗΤΗ ΝΕΦΡΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ.....
ΗΛΙΚΙΑ..... ΤΗΛΕΦΩΝΑ.....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....
ΟΜΑΔΑ ΑΙΜΑΤΟΣ..... RHESUS.....
ΗΛΑ.....

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ- ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ (ΓΙΑ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ) ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΟΤΑΝ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΝ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ : ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

HbsAg :	HSV:	PT:
HbsAb:	Toxo -test:	APT:
HbcAb (IgM, IgM) :	VZV:	INR:
HCV :	EBV:	ΙΝΩΔΟΓΟΝΟ:
HIV:	CMV:	

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

ΓΕΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΣ:

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ: (Γλυκόζη αίματος, Ουρία, Κρεατινίνη, Λευκώματα Ολικά, Αμιλάση ορού, SGOT, SGPT, CPK, LDH, Χολερυθρίνη ολική - άμση - έμμση, Αλκαλική φωσφατάση, Οξίνος φωσφατάση Προστατική φωσφατάση, γ-GT, Φωσφόρος ορού, Ουρικό οξύ, Τριγλυκερίδια, Χοληστερίνη, HDL χοληστερίνη, Νάτριο, Κάλιο - Ασβέστιο - Μαγνήσιο ορού, Ηλ. Λευκωμαίων)

Γλυκοζυλιωμένη ΗΒ και Καμπύλη Γλυκόζης
PSA (για άντρες)

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

Ro Θώρακα:

Γαστροσκόπηση – Κολονοσκόπηση:

U/S Νεφρών:

U/S Ήπατος – χοληφόρων – παγκρέατος – ουρητήρων – κύστεως:

Αντιόσα κυστεογραφία:

Triplex αορτής – λαγονίων – καρτιδίων: (Επί ενδείξεως αγγειογραφία)

ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

ΗΚΓ: ECHO καρδιάς: Κλινική εκτίμηση:

Επί ενδείξεων: Σπινθηρογράφημα καρδιάς με θάλλιο – Στεφανιογραφία

ΔΟΠΟΣ ΚΑΙΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

Mantoux:

Πνευμονολογική – σπιρομέτρηση:

Οφθαλμολογική:

Γυναικολογική:

Test pap:

Μαστογραφία:

ΩΡΑ:

Νευρολογική..... Ψυχιατρική.....

Ουρολογική: (επί ενδείξεως ουροδυναμικός έλεγχος – ECHO προστάτη)

ΠΡΟΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΟΤΗ ΝΕΦΡΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ..... ΗΛΙΚΙΑ.....
ΤΗΛΕΦΩΝΑ..... ΟΜ. ΑΙΜΑΤΟΣ....., RHESUS.....,
ΗΛΑ.....

Σύμφωνα με: ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3984/2011 (ΦΕΚ 150/Α/27-6-2011)

Η αφαίρεση οργάνων από ζώντα δότη με σκοπό τη μεταμόσχευση επιτρέπεται μόνον εφόσον προσκομιστεί:

1. Βεβαίωση από Πρωτοδικείο ότι δεν τελεί υπό δικαστική συμπαράσταση και έχει δικαιοπρακτική ικανότητα (εκδίδεται από το οικείο πρωτοδικείο),

2. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης (ΓΙΑ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ - ΑΠΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟ)

Τα έντυπα αυτά προσκομίζονται στο γραφείο συντονισμού μεταμοσχεύσεων, μπαίνουν στο φάκελο του ασθενούς και αποστέλλονται και στον Εθνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων.

ΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ :

HbsAg , HSV, HbsAb,	<u>ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:</u>
Toxo –test, HbcAb (IgM, IgM), VZV	PT, APT, INR, ΙΝΩΔΙΟΓΟΝΟ
HCV, EBV, HIV, CMV	

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

ΓΕΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΣ:

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ: (Γλυκόζη αίματος, Ουρία, Κρεατινίνη, Λευκώματα Ολικά, Αμιλάση ορού, SGOT, SGPT, CPK, LDH, Χολερυθρίνη ολική - άμση - έμμση, Αλκαλική φωσφατάση, Οξίνος φωσφατάση Προστατική φωσφατάση, γ-GT, Φωσφόρος ορού, Ουρικό οξύ, Τριγλυκερίδια, Χοληστερίνη, HDL χοληστερίνη, Νάτριο, Κάλιο - Ασβέστιο - Μαγνήσιο ορού, Ηλ. Λευκωμαίων)

Γλυκοζυλιωμένη ΗΒ και Καμπύλη Γλυκόζης, PSA (για άντρες)

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

Ro Θώρακα:

Γαστροσκόπηση – Κολονοσκόπηση:

U/S Νεφρών, U/S Ήπατος – χοληφόρων – παγκρέατος – ουρητήρων – κύστεως

Ενδοφλέβια πνευμογραφία, Αγγειογραφία νεφρικών αρτηριών

GFR:

DMSA:

DTPA:

ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

ΗΚΓ: ECHO καρδιάς: Κλινική εκτίμηση:

Επί ενδείξεων: Σπινθηρογράφημα καρδιάς με θάλλιο – Στεφανιογραφία

ΔΟΠΟΣ ΚΑΙΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ:

Mantoux, Πνευμονολογική – σπιρομέτρηση:

Οφθαλμολογική:

Γυναικολογική:

Test pap:

Μαστογραφία:

ΩΡΑ:

Νευρολογική..... Ψυχιατρική.....

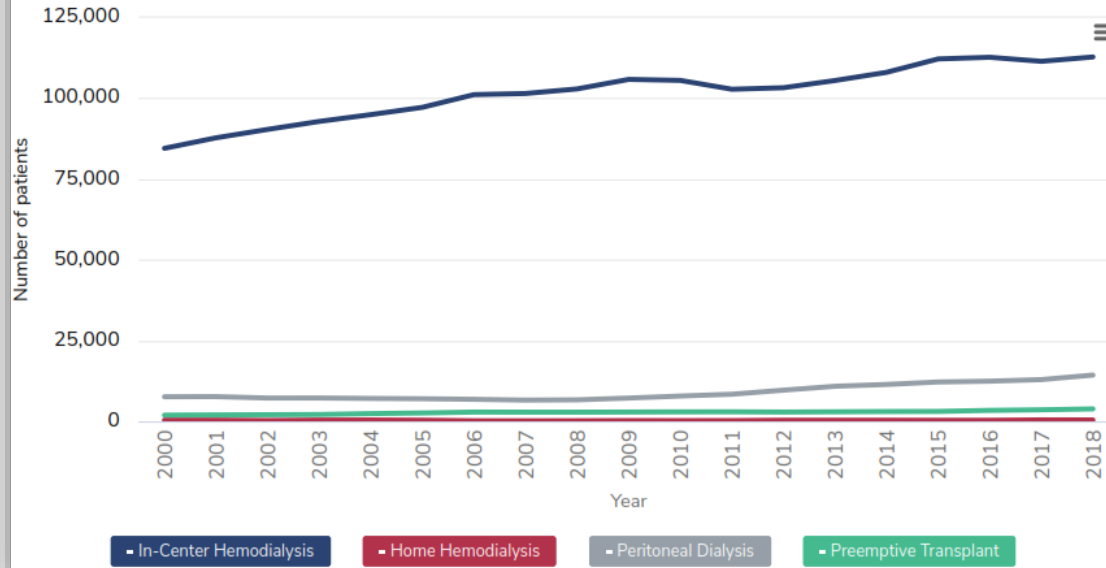
Ουρολογική: (επί ενδείξεως ουροδυναμικός έλεγχος – ECHO προστάτη)

ECHO:

Γενική και Καλλιέργεια Ούρων, Λευκωμα ούρων 24ώρου:

Αριθμός νέων ασθενών με ΧΝΝΤΣ ανάλογα με τη μέθοδο υποκατάστασης που επιλέγουν, 2000-2018

2 Number of incident ESRD patients, by modality, 2000-2018

- 86.2% αιμοκάθαρση
- 10.9% περιτοναϊκή κάθαρση
- 2.9% preemptive μεταμόσχευση νεφρού

Επιλέγουν οι ασθενείς με ΧΝΝ μέθοδο υποκατάστασης;

Table 3. Perceived Role in Choice of Dialysis Modality: Participants' Responses to Question "Do You Feel That the Decision to Go on HD/PD Was Largely Your Choice?"

Response and %	Theme	Participant Quotation
No: 32.2% ^a (HD: 46.8%, PD: 2.6%)	Crisis situation: patient was in a crisis situation and their kidneys were failing	<i>"Well, I guess the doctors at the hospital [chose], while I was in with my heart failure episode."</i> (HD, man, age 69 y)
	Doctor's decision: doctor made the dialysis decision	<i>"I don't think it was my choice, it was the doctors' choice!"</i> (HD, man, age 59 y)

*Dahlerus C. Am J Kidney Dis 2016 Dec;68(6):901-910
EPOCH-RRT study*

Συμπερασματικά....

- Η preemptive μεταμόσχευση νεφρού προσφέρει τα καλύτερα αποτελέσματα επιβίωσης ασθενών και μοσχευμάτων και πρέπει να προσφέρεται σαν επιλογή
- Η έγκαιρη παραπομπή του ασθενή με ΧΝΝ σε ένα μεταμοσχευτικό κέντρο είναι απαραίτητη για την κατάλληλη ενημέρωση και προετοιμασία του
- Ακόμα και αν ένας ασθενής δεν προλάβει να προετοιμαστεί για preemptive μεταμόσχευση και ξεκινήσει κάθαρση, στόχος μας θα πρέπει να παραμένει η γρηγορότερη μεταμόσχευσή του

Σας ευχαριστώ